

2019 Scorekaart Wereldbank

Datum 6 december 2019

Opgesteld door Directie Multilaterale Instellingen en Mensenrechten

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	2
1.	Samenvatting	4
1.1	Institutionele aspecten en functioneren	4
1.2	Beleidsrelevantie	4
2	Inleiding	6
3	Algemene achtergrond	7
3.1	Doelstelling en toegevoegde waarde	7
3.2	Organisatie, werkwijze en activiteiten	8
3.3	Nederlandse rol en invloed	9
3.4	Financiële omvang en bijdragen	9
4	Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie	11
4.1	Strategie en verantwoording	11
4.2	Resultaatgerichtheid en transparantie	12
4.3	Partnerschappen en samenwerking	13
4.4	Operationeel management	14
4.5	Beleidsevaluatie	15
4.6	Human Resource Management	16
4.7	Financiële stabiliteit	17
4.8	Efficiëntie	18
4.9	Integriteit en grensoverschrijdend gedrag	19
5	Relevantie van de organisatie	21
5.1	Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten	21
5.2	Overige relevantie	27

1. Samenvatting

1.1 Institutionele aspecten en functioneren

De Bank is met haar strategie, zoals verwoord in het document *Forward Look – A vision for the World Bank Group in 2030*, goed uitgerust om een significante bijdrage te leveren aan het behalen van de *Sustainable Development Goals* (SDG's) en het nakomen van de klimaatafspraken uit Parijs. De Bank wordt steeds actiever op het grensvlak van humanitaire interventies en structurele ontwikkelingsprogramma's, omdat door crises en conflict ontwikkelingsresultaten teniet dreigen te worden gedaan en de ergste armoede zich meer en meer concentreert in landen die in een conflictsituatie verkeren. Het is belangrijk dat de Bank via hechtere samenwerking met de VN, bedrijven, private fondsen en maatschappelijk middenveld een ontwikkelingsimpact genereert die haar eigen vermogen te boven gaat. Het blijft daarbij zaak competenties en verantwoordelijkheden goed af te bakenen. Het besef hiertoe is op het hoofdkantoor en in het topmanagement zonder meer aanwezig. Uitdaging is dit op consistente wijze te vertalen op landenniveau. Hetzelfde geldt voor de aansluiting bij en focus op de SDG's. De Bank loopt internationaal voorop op het terrein van resultaatgerichtheid en transparantie en blijft zich op dit punt steeds verder verbeteren.

	Score	Verandering
Institutionele aspecten en functioneren		
Strategie en verantwoording	4	➔
Resultaatgerichtheid en transparantie	4	➔
Partnerschappen en samenwerking	4	➔
Operationeel management	3	➔
Beleidsevaluatie	4	➔
Human Resource Management	4	➔
Financiële stabiliteit	4	➔
Kostenefficiëntie	4	⬆
Integriteit en grensoverschrijdend gedrag	4	n.v.t.

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4

Verandering sinds 2017: positief = ⬆, neutraal = ➔, negatief = ⬇

1.2 Beleidsrelevantie

De Wereldbankgroep (WBG) blijft de belangrijkste en grootste speler op het gebied van ontwikkeling en is daarmee onmisbaar voor het BHOS-beleid van Nederland. Als aandeelhouder en invloedrijke donor is Nederland de afgelopen jaren in staat geweest om het Nederlandse BHOS-beleid en de prioriteiten van de WBG beter op elkaar te laten aansluiten. De brede inzet van Nederland via de WBG sluit nauw aan op de Nederlandse agenda voor hulp en handel, zoals verwoord in de notitie *Investeren in perspectief*. De Nederlandse bijdragen via het aandeelhouderskapitaal, de IDA-middelenaanvullingen en trustfondsen worden door de Bank verveelvoudigd, waardoor de uiteindelijke impact langs multilaterale weg vele malen groter uitpakt dan bilateraal mogelijk zou zijn.

	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief
Relevantie voor de Nederlandse BHOS-prioriteiten			
Gendergelijkheid	3	3	4
Onderwijs	4	4	4
Werk	4	3	4
Voedselzekerheid	4	4	3
Water	4	4	3
Rechtvaardige en vreedzame samenlevingen	4	2	3
Opvang in de regio	3	3	3
Noodhulp en humanitaire diplomatie	3	3	2
Klimaat	4	3	4
Mobilisatie private sector	4	4	4
Overige relevantie			
<i>Domestic Resource Mobilisation</i>	4	4	4

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4

2 Inleiding

Scorekaarten worden opgesteld om het functioneren en de beleidsrelevantie van multilaterale organisaties in kaart te brengen. De Nederlandse inzet in multilaterale organisaties wordt geconcentreerd op organisaties die effectief zijn en die relevant zijn voor het Nederlandse beleid, of een sleutelrol vervullen binnen de multilaterale architectuur als "systeemorganisatie". Dit vraagt om zorgvuldige en regelmatige toetsing. Het streven is om scorekaarten op te stellen voor de VN Fondsen en Programma's, de Internationale Financiële Instellingen, de voor Nederlands BHOS-beleid relevante gespecialiseerde VN-organisaties en kantoren, en de majeure wereldwijde fondsen; multilaterale organisaties waaraan Nederland een substantiële ODA-bijdrage levert. De relevantie wordt primair getoetst aan het Nederlandse beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, maar de bredere betekenis van multilaterale instellingen voor andere aspecten van Nederlands beleid wordt waar relevant meegenomen.

Om de actualiteit en bruikbaarheid van de scorekaarten te vergroten wordt met ingang van 2019 de publicatie zo veel mogelijk gekoppeld aan de strategische (Verenigde Naties) en/of financieringscyclus (Internationale Financiële Instellingen) van de afzonderlijke multilaterale organisaties. In het jaar voorafgaand aan een nieuwe, meestal 3 of 4-jarige cyclus, wordt een geactualiseerde scorekaart gepubliceerd en de Kamer daarover geïnformeerd. Op rijksoverheid.nl staan ook de meest recente scorekaarten van de andere organisaties waar het ministerie van Buitenlandse Zaken analyses van heeft gemaakt.

Elke scorekaart geeft een overzicht van de doelstellingen, het mandaat en de kernkwaliteiten van de betreffende internationale instelling, van de wijze waarop de organisatie is ingericht en welke activiteiten ze uitvoert, van de financiële omvang en de Nederlandse bijdragen. Op basis van een analyse van de verschillende deelaspecten wordt een appreciatie gegeven van de organisatorische effectiviteit en van de relevantie voor de Nederlandse beleidsdoelstellingen. Er wordt een appreciatie gegeven van de mate waarin organisaties voor het Nederlandse BHOS-beleid relevante resultaten behalen. Deelaspecten van effectiviteit worden beoordeeld op basis van specifieke criteria en gescoord op een vierpuntschaal van onvoldoende, matig, voldoende en uitstekend. Daarnaast wordt aangegeven of de organisatie een positieve, een negatieve of een neutrale ontwikkeling heeft doorgemaakt sinds de scorekaart uit 2017. Beleidsmatige relevantie en impact (resultaten) worden aangeduid met de kwalificaties relevant, beperkt relevant en niet relevant. Een samenvatting van al deze scores is te vinden in de tabellen in hoofdstuk 5.

De scorekaarten zijn samengesteld op basis van rapportages van de organisatie zelf, van de *Board of Auditors*, interne en externe evaluaties, beoordelingen door andere donoren en van het *Multilateral Organisations Performance Assessment Network* (MOPAN).¹ Daarnaast wordt om de input gevraagd van betrokken vakdepartementen, de Permanente Vertegenwoordigingen en Kiesgroepkantoren. Ook informatie van ambassades over het functioneren van landenkantoren van multilaterale instellingen zijn in de scorekaart verwerkt.

¹ Binnen MOPAN evalueert Nederland samen met 18 gelijkgezinde landen het functioneren van VN organisaties en Internationale Financiële Instellingen. Vanaf 2015 worden, per keer, in een tweejaarlijkse cyclus, ongeveer 13 organisaties doorgelicht op organisatorisch functioneren en ontwikkelingseffectiviteit.

3 Algemene achtergrond

3.1 Doelstelling en toegevoegde waarde

De Bretton Woods instellingen zijn aan het einde van de Tweede Wereldoorlog opgericht om de basis te leggen voor een hernieuwde, stabiele wereldeconomie. De *International Bank for Reconstruction and Development* (IBRD) en het *International Monetary Fund* (IMF) kregen als taak om bij te dragen aan de wederopbouw van de door de oorlog getroffen economieën, om zo een meer stabiele en bloeiende wereldeconomie tot stand te brengen. Later werd steun in de vorm van leningen aan niet-Europese ontwikkelingseconomieën aan het mandaat van de IBRD toegevoegd. In 1960 werd de *International Development Association* (IDA) opgericht om concessionele leningen en later ook schenkingen te verstrekken aan de armste lidstaten. Zowel IBRD als IDA zijn onderdeel van het systeem van de Verenigde Naties (VN), maar zijn zelfstandig en beschikken over een eigen lidmaatschap en mandaat. De twee instellingen worden samen de Wereldbank (hierna 'de Bank') genoemd.

Samen met de *International Finance Corporation* (IFC), de *Multilateral Investment Guarantee Agency* (MIGA), en de *International Centre for Settlement of Investment Disputes* (ICSID) maakt de Bank deel uit van de Wereldbankgroep (WBG), waarbij IFC financiering verstrekt aan de private sector in ontwikkelingslanden, MIGA streeft naar het bevorderen van private investeringen in ontwikkelingslanden door het verstrekken van garanties en verzekeringen tegen politieke risico's aan de private sector, en ICSID faciliteiten aanbiedt voor het bemiddelen bij, en oplossen van, geschillen tussen staten en buitenlandse investeerders.

De WBG kent sinds 2013 de volgende twee hoofddoelstellingen, de zogenoemde *Twin Goals*: (i) het beëindigen van extreme armoede in 2030, waarbij minder dan 3% van de wereldbevolking leeft van een inkomen van minder dan USD 1,90 per dag, en (ii) het bereiken van gedeelde welvaart, zodat de inkomensgroei van de armste 40% van de bevolking in de klantlanden minimaal gelijk is aan de gemiddelde inkomensgroei per hoofd van de bevolking.

In 2016 formuleerde de WBG zijn visie in het strategiedocument *Forward Look – A vision for the World Bank Group in 2030*. Naast de eerder genoemde *Twin Goals* worden drie prioriteiten genoemd: (i) duurzame en inclusieve groei, (ii) investeren in *human capital*, en (iii) versterken van de weerbaarheid tegen mondiale bedreigingen. De *Forward Look* rust op vier pijlers: (i) *servicing all clients*, (ii) *creating markets*, (iii) *leading on global issues*, en (iv) *improving the business model*.

Vanuit dit kernmandaat draagt de WBG in samenwerking met andere ontwikkelingspartners bij aan de uitvoering van de duurzame ontwikkelingsdoelen (*Sustainable Development Goals, SDG's*), en van de klimaatafspraken van Parijs.

De WBG is te beschouwen als de *primus inter pares* in de internationale financiële architectuur voor ontwikkelingssamenwerking. De WBG verstrekt leningen en schenkingen, en verleent technische assistentie aan midden- en lage inkomenslanden, waaronder opkomende economieën, en werkt daarbij samen met VN-organisaties, de regionale ontwikkelingsbanken, de Europese Commissie, non-gouvernementele organisaties (NGO's), bedrijfsleven en charitatieve fondsen zoals de *Bill and Melinda Gates Foundation*. De WBG tracht fragmentatie van ontwikkelingsinspanningen tegen te gaan door partijen op zowel nationaal als internationaal niveau samen te brengen. Daarnaast vervult de WBG een belangrijke kennisfunctie.

Voor Nederland is de WBG een belangrijke ontwikkelingspartner. Als aandeelhouder en invloedrijke donor is Nederland in staat geweest om de afgelopen jaren sterke convergentie te bereiken tussen het Nederlandse BHOS-beleid en de prioriteiten van de WBG. De brede inzet van Nederland via de WBG sluit nauw aan op de Nederlandse agenda voor hulp en handel. De WBG werkt volgens hetzelfde principe als Nederland met hulp-, overgangs- en handelsrelaties. De klantlanden van de WBG gradueren bij het voldoen aan een set voorwaarden van het zachte IDA-loket (zachte leningen en/of schenkingen) naar IBRD (met kostopslag doorgezette leningen van de markt). Uiteindelijk is het doel een ontwikkelingsstadium te bereiken waarin ook de IBRD leningen en betrokkenheid niet langer nodig zijn. IFC en MIGA dragen met diverse financiële instrumenten bij aan de ontwikkelingsrelevante versterking van de private sector. De Nederlandse bijdragen via (i) het aandeelhouderskapitaal, (ii) de IDA-middelenaanvullingen, en (iii) *Trust Funds* worden door de Bank verveelvoudigd, door de middelen van andere donoren/aandeelhouders en leningen uit de markt waardoor de uiteindelijke impact langs multilaterale weg vele malen groter uitpakt dan bilateraal mogelijk zou zijn. De Bank blijft de belangrijkste en grootste speler op het gebied van (duurzame) ontwikkeling en is daarmee onmisbaar voor het Nederlandse BHOS-beleid.

Deze scorekaart richt zich specifiek op de Wereldbank (IBRD en IDA). Op enkele onderdelen waar sprake is van gezamenlijk beleid of institutionele integratie, is het oordeel van toepassing op de WBG als geheel

3.2 Organisatie, werkwijze en activiteiten

De Bank is als een coöperatieve bank georganiseerd. Aandeelhouders zijn de 189 lidstaten die tevens lid zijn van het IMF. Het hoogste besluitvormende en toezichthoudende orgaan is de Raad van gouverneurs. Deze Raad komt tweemaal per jaar bijeen, tegelijkertijd met de Raad van gouverneurs van het IMF. De gouverneurs zijn meestal de minister van Financiën of van Ontwikkelingssamenwerking van de lidstaten.

Het Dagelijks Bestuur van de Bank is in handen van het management onder leiding van de president. Op 5 april 2019 is de Amerikaan David Malpass benoemd tot president voor een periode van vijf jaar. Per 1 oktober 2019 is de Nederlander-Oostenrijker Axel van Trotsenburg benoemd tot Managing Director Operations. Het toezicht op het Bankmanagement is door de gouverneurs gedelegeerd aan de Raad van bewindvoerders (de *Board of Executive Directors*), die sinds november 2010 25 zetels telt. De Raad van Bewindvoerders kiest de president, komt wekelijks verschillende malen bijeen onder voorzitterschap van de president en keurt individuele voorstellen voor leningen en beleidsrichtlijnen goed. Beslissingen kunnen worden genomen op basis van stemming, maar vinden meestal plaats bij consensus. De Raad van Bewindvoerders heeft een adviserende rol waar het gaat om de formulering van beleid.

De zes grootste aandeelhouders – de VS, Japan, China, Duitsland, Frankrijk en het VK – hebben elk recht op een eigen bewindvoerder. De overige landen zijn verenigd in kiesgroepen. Landen kiezen zelf hoe zij gegroepeerd willen zijn en welk land als bewindvoerder de kiesgroep in de Raad van bewindvoerders vertegenwoordigt. Het stemgewicht van de bewindvoerders is gerelateerd aan het aandeel in het kapitaal van de Bank van de door hen vertegenwoordigde kiesgroeplanden. De bewindvoerders zijn in dienst van de WBG. Nederland zit samen met 12 andere landen in één kiesgroep en bekleedt het bewindvoerschap van deze kiesgroep.

De Bank streeft zijn doelstellingen na door het verstrekken van leningen, giften en garanties, het geven van beleidsadviezen, en het verlenen van technische assistentie aan klantlanden. De IBRD trekt financiering aan van de kapitaalmarkt op basis van een solide *triple-A-rating*, die de IBRD vervolgens kan uitlenen aan lage- en middeninkomenslanden en transitielanden die kredietwaardig zijn. De IBRD krijgt inkomsten vooral via rentebetalingen op leningen, maar ook uit advieswerk (*reimbursable advisory services*). IDA verstrekt concessionele leningen en schenkingen aan de armste en niet-kredietwaardige landen, en verkrijgt zijn middelen uit bijdragen en leningen van rijkere landen, en uit afdrachten uit het netto-inkomen van IBRD en IFC. Vanaf medio 2017 is IDA begonnen met het aantrekken van financiering uit de kapitaalmarkt op basis van zijn in 2016 verkregen *triple-A-rating*. Sommige landen komen in aanmerking voor leningen van zowel IBRD als IDA. Deze landen worden *blend countries* genoemd. Deze mix van interventies sluit goed aan bij de transitie-agenda 'van hulp naar handel'.

In 2018 hadden de IBRD en IDA 12.216 mensen in dienst. Van dit aantal was 43% werkzaam op de 140 veldkantoren, de rest op het hoofdkantoor in Washington. 52% van de staf is vrouw. In 2018 was 44,5% van de professionele staf vrouw, in 2017 was dit 44,5%. In 2018 was 41,5% van de managers vrouw, in 2016 en 2017 was dat resp. 37,5 en 39%. Naast deze vaste staf had de WBG in 2018 nog 4.810 consultants gecontracteerd. Sinds december 2018 is er gender pariteit in het Senior management.

3.3 Nederlandse rol en invloed

De Nederlandse gouverneur is de minister van Financiën. Zijn plaatsvervanger is de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Nederland levert de bewindvoerder van de kiesgroep waarin Nederland als grootste aandeelhouder 13 landen² vertegenwoordigt. De Nederlandse kiesgroep heeft 4,10% stemaandeel, waarbij Nederland met 1,87 % iets minder dan de helft van het stemgewicht vertegenwoordigt.

De Nederlandse bewindvoerder wordt ondersteund door een kiesgroepkantoor dat bestaat uit een plaatsvervanger en een staf van acht adviseurs. De twee Nederlandse adviseurs zijn afkomstig van de ministeries van Buitenlandse Zaken en van Financiën. De plaatsvervanger en de overige adviseurs zijn afkomstig uit de overige kiesgroepen.

Binnen de WBG vindt EU-afstemming plaats onder leiding van het land dat EU-voorzitter is. Deze organiseert wekelijks een vergadering waarin agendapunten van de verschillende bijeenkomsten van de Raad van bewindvoerders worden besproken. Daarnaast voeren de EU-bewindvoerders regelmatig overleg in Brussel met de Europese Commissie. Ook vindt er regelmatig overleg plaats tussen Den Haag en het kiesgroepkantoor.

3.4 Financiële omvang en bijdragen

In het financiële jaar 2019 (lopend van 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019) bedroegen de totale committeringen (niveau goedgekeurde leningen) van de IBRD USD 23,2 mrd (2017/18: USD 23 mrd, 2016/17: USD 22,6 mrd) en die van IDA (goedgekeurde leningen en schenkingen) USD 21,9 mrd (2017/18: USD 24 mrd, 2016/17: USD 19,5 mrd).

² Naast Nederland maken Armenië, Bosnië-Herzegovina, Bulgarije, Cyprus, Georgië, Israël, Kroatië, Moldavië, Montenegro, Noord Macedonië, Oekraïne en Roemenië deel uit van de kiesgroep.

Naast *core* bijdragen, verstrekt Nederland ook *non-core* bijdragen aan de Wereldbank via trustfondsen waarbij bedragen van donoren via een instelling van de WBG voor vooraf vastgestelde activiteiten of thema's worden overgemaakt.

Per 30 juni 2019 had Nederland 71 actieve trustfondsen bij de Bank, voor een totaalbedrag van USD 1,902 miljard. Dit betreft het totaal aan meerjarige committeringen en omvat dus ook bijdragen die Nederland voorafgaand aan 2019 heeft overgemaakt. De grootste bijdrage zitten in het trustfonds voor Afghanistan (USD 604 miljoen) en Sint Maarten (USD 535 miljoen). Wat betreft de thematische trustfondsen gaan de meeste middelen naar klimaat en duurzame energie (USD 123 miljoen), gezondheidszorg (USD 118 miljoen) en water (USD 80 miljoen).

De Bank fungeert tevens als administratiekantoor voor zogeheten *Financial Intermediary Funds* (FIF's), waarbij de beleidsmatige verantwoordelijkheid bij derden ligt, veelal *Global Partnerships*. Momenteel heeft Nederland voor een bedrag van USD 3,5 miljard gecommitteerd aan 16 FIF's, waarvan het *Global Fund to fight AIDS, Tuberculosis and Malaria* (USD 1,037 miljoen), de *Global Environmental Facility* (USD 711 miljoen) en het *Global Partnership for Education* (USD 271 miljoen) tot de grootste behoren.

Financiële overzicht (in USD) per 1 juli 2019

	IBRD	IDA
Verstrekke schenkingen en leningen in 2018/19 aan IDA	-	12,2 miljard
Verstrekke leningen in 2018/2019 aan IBRD	12,2 miljard	
Bijdrage Nederland aan IDA18 (2017-2020)	-	748 mln (EUR)
Door aandeelhouders ingelegd kapitaal	17 miljard	234 miljard
Nederlands aandeel in %	1,97	3,59
Kiesgroep aandeel in %	4,1	4,82
Overige Nederlandse bijdragen (Trust Funds en Financial Intermediary Funds) aan IBRD, IDA en IFC in 2018	470,1 miljoen	
Positie Nederland op ranglijst	12	8
Aantal aandeelhouders / donoren	189	52 (IDA18)

4 Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie

4.1 Strategie en verantwoording

De Bank heeft een breed apolitek mandaat waarbij armoedebestrijding en inclusieve groei via duurzame sociaaleconomische ontwikkeling centraal staat. De Bank opereert daarbij op basis van de ontwikkelingsvraag van klantlanden en sluit aan op nationaal beleid.

De Bank heeft in 2016 de eigen rol en comparatieve voordelen expliciet gedefinieerd in het strategiedocument *Forward Look, a vision for the World Bank Group in 2030*. Hierin zijn de beleidsprioriteiten van de Bank vastgelegd en wordt het verband gelegd met het behalen van de *Sustainable Development Goals* (SDG's). Om uitvoering te kunnen geven aan de ambities van de *Forward Look* strategie en de SDG-agenda, is in april 2018 overeenstemming bereikt over een pakket beleidsmatige en financiële maatregelen, waarbij het kapitaal van de Bank is verhoogd met USD 13 miljard in betaald kapitaal (USD 7,5 miljard voor IBRD en USD 5,5 miljard voor IFC) en USD 52,6 miljard garantiekapitaal voor IBRD. Dankzij deze kapitaalmaatregelen kan de Bank als geheel (inclusief IDA, het loket voor de armste landen) tot 2030 gemiddeld USD 100 miljard aan financiering verstrekken, dat is ruim een derde meer dan zonder kapitaalverhoging.

Tot de beleidsmaatregelen uit het pakket behoren onder meer:

- Nieuwe, verder aangescherpte klimaatdoelstellingen. In 2030 zal IBRD ten minste 30% (nu 28%) van de financiering besteden aan klimaat en IFC 35% (nu 28%).
- Ambitieuze genderstreefcijfers. Naast de *gendermainstreaming* in de gehele portefeuille van de Bank, zal in 2030 ten minste 55% van de IBRD-activiteiten moeten bijdragen aan het verminderen van genderongelijkheid (nu 42%). IFC zal investeringen verviervoudigen in door vrouwen geleide midden- en kleinbedrijven.
- Een sterkere focus van IBRD-financiering op programma's in de armere middeninkomenslanden. In 2030 zal IBRD 70% van de financiering in deze landen besteden (nu 60%).
- Meer investeringen van IFC in private sectorontwikkeling in de armste en fragiele landen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling en het vergroten van de stabiliteit in die delen van de wereld waar dergelijke investeringen schaars zijn. IFC zal 40% in die landen investeren (nu 24%).
- Meer private financiering voor ontwikkeling. In 2030 wil de Bank USD 110 miljard additionele private financiering voor ontwikkeling mobiliseren bij private partijen.
- Een reserve om toekomstige crises en natuurrampen te voorkomen en zo nodig het hoofd te bieden.

In politiek instabiele landen kan de apoliteke insteek van de Bank soms tot lastige dilemma's leiden wanneer de randvoorwaarden voor het uitvoeren van ontwikkelingsprogramma's plotseling wegvallen. De Bank heeft laten zien in conflictsituaties tot oplossingen te kunnen komen om ook in deze landen effectieve bijdragen te kunnen leveren in samenwerking met VN organisaties of NGO's. De Bank ziet zich, mede op verzoek van de aandeelhouders, steeds meer genoodzaakt om naast landenspecifieke programma's ook in te zetten op grensoverschrijdende ontwikkelingen, zoals klimaatverandering. Ook is de Bank actief op het snijvlak van humanitaire interventies en structurele ontwikkelingsprogramma's, vooral daar waar door langdurige humanitaire crises ontwikkelingsresultaten teniet dreigen te worden gedaan. Door bijvoorbeeld klimaatsensitief te werken, en crisis gerelateerde risico's

en het aanpakken van grondoorzaken van conflict en irreguliere migratie beter te integreren in de landenprogramma's, kan de Bank toch bij zijn kernmandaat blijven en kunnen positieve neveneffecten worden gerealiseerd en resultaten worden behaald op het gebied van mondiale publieke goederen.

Over beleid en programma's wordt verantwoording afgelegd in de Raad van Bewindvoerders. Over strategie en institutionele zaken worden besluiten genomen in de Raad van Gouverneurs.

De Raad van Bewindvoerders spreekt jaarlijks over de strategische inzet voor de verschillende beleidsprioriteiten en dwarsdoorsnijdende thema's. Verder moeten projecten voldoen aan strenge nieuwe standaarden op sociaal- en milieugebied (de *safeguards*), die schadelijke gevolgen van bankprojecten voor mens en milieu identificeren zodat maatregelen kunnen worden getroffen om deze zoveel mogelijk te voorkomen. Wanneer er toch schade optreedt, beschikt de Bank over een klachtenmechanisme, het onafhankelijke *Inspection Panel*. Nederland is van mening dat dit mechanisme verder geactualiseerd moet worden. Binnen de Bank wordt nu gesproken over versterking van dit klachtenmechanisme, onder meer door verscherpt toezicht op de daadwerkelijke implementatie van de aanbevelingen van het Inspectiepanel.

Onderdeel	Score
Kernmandaat / Prioriteiten / Mission Creep	4 →
Beleidsstrategie	4 →
Theory of Change	3 →
Aansluiting Nationaal beleid / Armoedestrategie	4 →
Verantwoording	4 →
Aanspreekbaarheid voor overige belanghebbenden	3 →
TOTAAL	4

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4
 Verandering sinds 2015: positief = ↑, neutraal = →, negatief = ↓
 Omdat het gemiddelde boven 3,5 komt, is naar boven afgerond.

4.2 Resultaatgerichtheid en transparantie

De Wereldbank loopt internationaal voorop op het gebied van resultaatgericht management en budgetteren, monitoring en evaluatie, financieel management en het toegankelijk maken van data, projectgegevens en kennis. De landenstrategieën zijn uitgangspunt, en hebben een raamwerk waarin specifieke resultaten worden geformuleerd. Voortgang op algemene resultaten wordt via een universele set van output-indicatoren gemeten en gepubliceerd in de *corporate scorecards*. De Bank heeft daar een extra terugkoppelmoment aan toegevoegd: de zogeheten *beneficiary feedback in real time*. Dit maakt het mogelijk om tijdens de looptijd van programma's strategische aanpassingen te maken. IDA hanteert een vastgestelde systematiek voor de allocatie van middelen, het *Performance Based Allocation* systeem. Jaarlijks worden de landenallocaties vastgesteld op basis van de prestaties en resultaten die het betreffende land heeft geboekt (op basis van gepubliceerde en meetbare indicatoren), resultaten ten opzichte van andere landen, algemene IDA-toegangs criteria en beschikbaarheid van IDA-middelen. In 2012 introduceerde de Bank een nieuw financieringsinstrument - *Programme for Results* (P4R) - waarbij financiële middelen op basis van gerealiseerde resultaten worden verstrekt in de vorm van sectorale budgetsteun.

De Bank werkt volgens het systeem van *Quality at Entry*, waarbij in het ontwerptraject van programma's en projecten extra aandacht wordt besteed aan geleerde lessen, het in kaart brengen van potentiële risico's en maatregelen om deze risico's zoveel mogelijk te beperken, en het formuleren van betere resultaatketens.

Het *Access to Information* beleid van de Bank dat in 2010 werd gepubliceerd kan als baanbrekend worden aangemerkt. Sinds 2015 overstijgt de Bank de IATI vereisten. In de Aid Transparency Index 2018 van het *International Aid Transparency Initiative* (IATI) maakt de IDA deel uit van de hoogste categorie performers op plek 6, met een score van 88 (OS Nederland staat op nr 15, met een score van 71%). De WBG publiceert zoveel mogelijk data en ontsluit informatie over bereikte resultaten via de *corporate scorecards* en de IDA-resultatensite.

Onderdeel	Score
RBM en RBB	4→
Inzichtelijk maken resultaten	4→
Inzichtelijk maken allocatie van middelen (o.a. IATI)	4→
Communicatie over resultaten	4→
TOTAAL	4

Verandering sinds 2017: neutraal = →

4.3 Partnerschappen en samenwerking

De Bank werkt op basis van partnerschappen met overheden, andere (multilaterale en bilaterale) ontwikkelingsbanken en internationale ontwikkelingsorganisaties, bedrijven, kennisinstituten, actoren uit het maatschappelijk middenveld en donoren, op zowel mondiaal, regionaal als nationaal niveau. Via samenwerkingsverbanden met bedrijven en private fondsen, kan de Bank een ontwikkelingsimpact genereren die verder gaat dan bij het aanwenden van uitsluitend eigen middelen. Nederland is van mening dat de samenwerking met anderen, ook de VN, op landenniveau nog verbeterd kan worden.

In 2018 ondertekende Wereldbankpresident Jim Kim met SG VN Guterres een nieuw *Strategic Partnership Framework* gericht op assistentie aan landen bij de uitvoering van de *2030 Agenda for Sustainable Development*. Ook ondersteunt de Wereldbank de Grand Bargain overeenkomst tussen hulporganisaties en donoren, gericht op een verhoogde effectiviteit van humanitaire programma's. Daarnaast ontwikkelt de Bank steeds meer programma's samen met de andere WBG-onderdelen IFC en MIGA, de zogeheten *One World Bank Group approach*. Een voorbeeld hiervan is het in 2017 tot stand gekomen *Private Sector Window* van IDA. Doordat IDA-investeringsrisico op zijn balans neemt, zullen de private sector en op het bedrijfsleven gerichte onderdelen (IFC en MIGA) van de Bank in staat worden gesteld om meer te ondernemen in met name de fragiele staten, waar de risico's groter zijn. In 2019 is een pilot met 11 landen gestart om zogeheten landenplatforms op te zetten, met als doel de coördinatie van ontwikkelingsbeleid en –samenwerking op landenniveau te verbeteren en om hierbij ontwikkelingspartners, ook niet-traditionele donoren en de particuliere sector, te betrekken. Bezien moet worden in hoeverre deze platforms kunnen aansluiten op de *Integrated National Financing Frameworks for SDG's* die nu onder auspiciën van de VN worden opgezet.

Onderdeel	Score
-----------	-------

Partnerschappen met andere organisaties	4➔
Visie en rol partnerschappen	4➔
Aansluiting partnerschappen met andere actoren	3➔
Samenwerking en coördinatie overige actoren	3➔
TOTAAL	3

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4
 Verandering sinds 2015: positief = ↑, neutraal = ➔, negatief = ↓

Omdat de Wereldbank erg actief blijft op het gebied van samenwerking met andere organisaties (niet alleen multilaterale organisaties maar ook bedrijven, NGO's, kennisinstellingen) en daarbij ook naar de lokale organisaties en omstandigheden kijkt, is dit totaalcijfer naar boven afgerond.

4.4 Operationeel management

Het hoofdkantoor van de Bank is gevestigd in Washington DC, waar in 2018 57% van de 12.216 werknemers werkzaam is, bestaande uit 172 verschillende nationaliteiten (dit is exclusief 4.810 short-term consultants). De overige staf werkt in de 140 landenkantoren, in regionale kantoren (o.a. in Singapore, Nairobi en Parijs), en in speciale vertegenwoordigingen bij de VN en de Europese Commissie. Het hoofdkantoor is verantwoordelijk voor het formuleren van beleid en de voorbereiding van een groot deel van de programma's en leningen, en voorziet in de centrale ondersteunende diensten. De landenkantoren hebben een uiteenlopende autonomie, afhankelijk van de omvang van het landenprogramma en de personele bezetting.

De Bank kan meer vorderingen maken op het gebied van bezetting van veldkantoren, zeker in fragiele- en conflictgebieden, om ook via de personele bezetting uitwerking te geven aan de prioriteiten van de Bank. Na de kapitaalverhoging in 2018 heeft de Bank toegezegd om meer medewerkers te plaatsen in conflictgebieden en fragiele staten, gecombineerd met personeelsafname op het hoofdkantoor. In het najaar van 2019 zijn nieuwe voorstellen voor decentralisatie besproken. Daarbij is niet alleen de personele bezetting relevant, maar ook moeten landenkantoren aanvullende bevoegdheden krijgen.

De Bank werkt in toenemende mate samen met de andere onderdelen van de WBG, zoals de IFC en MIGA, en streeft daarbij naar een *One World Bank Group* benadering. Verder bouwt de WBG voort op de *Financing for Development*-agenda door te werken aan een verdere modernisering van ontwikkelingsfinanciering: private financiering waar mogelijk (ook door via beleidshervormingen markten te creëren en risico's van zaken doen in landen omlaag te brengen) en inzetten van schaarse publieke middelen waar deze het hardste nodig zijn en waar weinig alternatieven voorhanden zijn (de *Cascade*-benadering).

De 15 themadirecties (*Global Practices*) van de Bank zijn onderverdeeld in drie clusters: (1) *Human Development*, (2) *Sustainable Development* en (3) *Equitable Growth, Finance and Institutions*. Dit stimuleert kruisbestuiving tussen de verschillende beleidsterreinen. Het beperken van het aantal doorsnijdende thema's tot vijf – *Gender*, *Klimaat*, *Werkgelegenheid*, *Fragility Conflict and Violence* en *PPP* - draagt bij tot een meer gerichte *mainstreaming* in de leningenportefeuille en het ontwikkelen van partnerschappen. Het landenbeleid van de Bank wordt vormgegeven in samenwerking met de andere onderdelen van de WBG. Door het gezamenlijk opstellen van *Strategic Country Diagnostics* (SCDs) en *Country*

Partnerships Frameworks (CPFs) streeft de WBG naar een consistent operationeel beleid op landenniveau.

Een nieuwe wijze van budgetteren moet ervoor zorgen dat zo goed mogelijk gebruik wordt gemaakt van de beperkte middelen. Deze middelen worden toegewezen door middel van duidelijke, transparante en voorspelbare systemen. De Bank heeft zeer sterke interne controle en verantwoordingsystemen, inclusief een grondig risicobeheer. De Bank heeft de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen om het project- en financieel beheer te vereenvoudigen, de doorlooptijd van goedkeuring van leningen te verkorten en daarmee de ratio van *disbursement* te verhogen. Als onderdeel van het kapitaalverhogingspakket in 2018 is besloten dat de Bank enkele maatregelen neemt om de financiële duurzaamheid op middellange termijn te waarborgen. Zo wordt met een versterkt financieel raamwerk voor IBRD (Financial Sustainability Framework) het uitleen volume van IBRD automatisch begrensd door een vastgestelde duurzame jaarlijkse limiet, met buffers om ook in tijden van crisis financiering te kunnen blijven verstrekken.

Onderdeel	Score
Delegatie van bevoegdheden	3
Projectbeheer en financieel beheer	4
Verantwoordelijkheden en bevoegdheden decentrale kantoren	3
Gebruik van lokale partners en systemen	3
TOTAAL	3

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4

Verandering sinds 2017: neutraal = →

4.5

Beleidsvaluatie

De Independent Evaluation Group (IEG) voert als onafhankelijke organisatie regelmatig beleidsvaluaties uit van hoge kwaliteit die de basis vormen voor beleidsontwikkeling en –herziening binnen de WBG. IEG opereert onafhankelijk van het management van de Wereldbank en rapporteert direct aan de Raad van Bewindvoerders. IEG-evaluaties zijn online integraal toegankelijk. Jaarlijks wordt een jaarverslag uitgebracht waarin de belangrijkste evaluaties van de IEG worden beschreven.

In 2015 werd in opdracht van het *Development Effectiveness Comité* (CODE) van de Raad van Bewindvoerders de evaluatiefunctie van de Bank beoordeeld. Op basis van de bespreking en conclusies in de Board van dit rapport werd in 2019 het organisatie brede evaluatieraamwerk, de *World Bank Group Evaluation Principles*, uitgebracht. Sinds begin 2019 heeft de IEG ook een nieuwe Directeur Generaal die verdere aanzetten doet tot het moderniseren en effectiever maken van de evaluatiefunctie van de Bank, inclusief het verbeteren van het toezicht op de uitvoering van aanbevelingen.

Jaarlijks worden in een jaarverslag van IEG de belangrijkste evaluaties beschreven, en wordt overzicht gegeven van de aantallen uitgevoerde evaluaties (landenprogramma's, thema's, sectoren, e.a.). Ook het nieuwe instrumentarium van de WBG dat aan de basis ligt van landenprogramma's –zoals de *Systematic Country Diagnostics* (SCD)- wordt door klantlanden positief gewaardeerd.

Onderdeel	Score
Helder vastgelegd evaluatiebeleid	4
Inrichting evaluatiefunctie	4
Onafhankelijkheid evaluatie-eenheid	4
Reikwijdte en relevantie evaluaties	4
Follow up aanbevelingen evaluaties	3
TOTAAL	4

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4
Verandering sinds 2017: neutraal = →

4.6 Human Resource Management

De Bank heeft een loopbaanbeleid met voldoende ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en training van staf. Het aannamebeleid is gebaseerd op kwaliteit en diversiteit waardoor een juiste *skills mix* in stand wordt gehouden. Jaarlijks worden behaalde resultaten op het gebied van personeelsinzet geëvalueerd. Er is een rotatiebeleid voor een deel van de functies. Rotatie van staf, mede door het doorgevoerde decentralisatieproces, wordt door de organisatie gestimuleerd. Met een sterkere focus op dienstverlening die dicht bij de klant plaatsvindt, is de verdeling van staf over hoofdkantoor versus landenkantoren in de afgelopen twaalf jaar verschoven van 73%:27% naar 57%:43%.

De WBG is zich ervan bewust dat de bezetting van de veldkantoren in de *Fragile, conflict- and violence affected countries* (FCV) meer in lijn moet worden gebracht met de verhoogde aandacht en prioriteit binnen de WBG voor deze groep van landen. In dat verband is de WBG bezig met het uitwerken van maatregelen (zoals op het gebied van beloning en carrière-ontwikkeling) om medewerkers te stimuleren in hun loopbaan functies in deze landen te bekleden. De WBG heeft zich gecommitteerd om tijdens de IDA18-periode (2017-2020) het aantal bankmedewerkers in FCV-landen met 150 medewerkers te verhogen.

In 2018 ontving de WBG de *Economic Dividends for Gender Equality* (EDGE) certificering, voor zowel hoofdkwartier als veldkantoren, mede voor de bereikte voortgang op het gebied van *senior management gender parity*. Op het hoofdkwartier zijn vrouwen steeds beter vertegenwoordigd in professionele en leidinggevende functies: in 2018 was 44,5% van de professionele staf vrouw, in 2017 was dit 44,5%. In 2018 was 41,5% van de managers vrouw, in 2016 en 2017 was dat respectievelijk 37,5 en 39%. Er is aandacht voor het bereiken van gelijke beloning.

Bij de Wereldbankgroep werken mensen van 174 nationaliteiten. Noord-Amerika, en Europa en Centraal Azië zijn met elk 19,5% vertegenwoordigd in de WBG. De regio's Afrika, Oost Azië en Pacific, Zuid Azië, Latijns-Amerika en Caraïben zijn met 13-15% vertegenwoordigd. De regio Midden-Oosten en Noord Afrika is met 5% vertegenwoordigd.

De Internal Audit Vice Presidency (IAD) beveelt in zijn jaarverslag 2018 aan dat het WBG management zijn personeel stimuleert om met suggesties voor verbeteringen te komen op het gebied van beleid, processen, procedures, werkwijze (incl. decentralisatie).

Onderdeel	Score
Mobiliteit	4
Kwaliteit	4
Diversiteit	4
Genderbalans	3
TOTAAL	4

Verandering sinds 2017: neutraal = →

4.7 Financiële stabiliteit

De IBRD wordt op basis van het eigen vermogen van USD 42 miljard, de door de aandeelhouders verstrekte garanties en het gevoerde prudente risicobeleid door de kredietbeoordelaars beoordeeld als solide financiële instelling met een triple A-rating. Deze rating stelt de IBRD in staat om voordelig extra geld op de kapitaalmarkt te lenen door zelf obligaties uit te geven, en deze middelen vervolgens samen met het eigen vermogen door te lenen aan de klantlanden. Hierdoor ontstaat een hefboomwerking, waarbij voor elke euro eigen vermogen de IBRD maximaal vier euro kapitaal mag lenen op de kapitaalmarkt en zo vijf euro kan uitlenen aan klantlanden. Deze verhouding van 1:5 wordt door de IBRD als limiet gehanteerd om de triple A-rating te beschermen. De IBRD is volledig revolverend. Dat wil zeggen dat de klantlanden van de IBRD vrijwel altijd de leningen terugbetalen, inclusief renteopslag, waaruit de IBRD de operationele kosten kan dekken en een deel winst maakt. Deze winst wordt voor een deel weer toegevoegd aan het eigen vermogen, en voor een ander deel ter beschikking gesteld aan IDA, het onderdeel van de Wereldbank voor lage inkomenslanden.

Sinds de oprichting van IDA in 1960 hebben donoren tot medio 2019 via achttien middelenaanvullingen (inclusief de oprichting) in totaal USD 234 miljard bijgedragen aan IDA. Tijdens de onderhandelingen over de 18^e middelenaanvulling in 2016 is besloten dat IDA voor het eerst ook zelf financiering op de kapitaalmarkt gaat ophalen, zoals de IBRD en IFC ook al doen. IDA heeft op basis van het omvangrijke eigen vermogen (medio 2019 bedroeg deze USD 163 miljard) een *triple A-rating* gekregen van de kredietbeoordelaars. Hierdoor kreeg IDA naast de donorbijdragen, terugbetalingen van eerdere leningen en bijdragen uit de winsten van de IBRD en IFC een derde financieringsbron. Dit levert IDA aanzienlijk meer financiële capaciteit op, waarmee de beschikbare financiering voor de armste landen is vergroot van USD 52 miljard voor de periode 2014-2017 naar een totaal van USD 75 miljard voor de periode 2017-2020. Van deze 75 miljard is grofweg 30% afkomstig uit de markt, overigens zonder de concessionaliteit van de IDA-kredieten aan te tasten. Het betekent ook dat de hefboomwerking is vergroot, en dat nu voor elke euro die wordt bijgedragen drie euro uitgeleend kan worden. Met de bijdragen van donoren heeft IDA in 2019 USD 21,9 miljard kunnen investeren en in totaal sinds de oprichting USD 391 miljard aan financiering kunnen verstrekken aan de allerarmste landen.

Het Standard and Poor's (S&P) rapport *Supranationals Edition 2019* stelt dat IBRD zeer solvabel is, gezien haar risicogewogen kapitaalratio van 28% (ter vergelijking: voor een 'extreme strong rating' is ten minste 23% nodig). Genoemd rapport stelt ook dat de liquide middelen van IBRD voldoende zijn om het komend jaar aan zijn verplichtingen te voldoen zonder het tempo van zijn geplande uitgaven te reduceren. Voor wat betreft IDA geldt dat het Enterprise Risk Profile wordt gewaardeerd op 'extremely strong'. S&P stelt in het rapport dat de liquide middelen van IDA voldoende zijn om aan zijn verplichtingen te voldoen en operaties te kunnen blijven uitvoeren zonder de geplande uitgaven te hoeven vertragen. Ook

acht S&P de kans klein dat de huidige *triple A-rating* voor IDA in de komende twee jaar neerwaarts zou moeten worden bijgesteld.

De *Internal Audit Vice Presidency* (IAD) opereert als onafhankelijke dienst en heeft als doel WBG-activiteiten te verbeteren door de effectiviteit van bestuur, risicomanagement en controle mechanismen te evalueren. De IAD rapporteert aan de President en staat onder toezicht van het Audit Comité. Het Audit Comité ondersteunt de Raad van Bewindvoerders bij het houden van toezicht op de financiën, het risicomanagement en de interne controle van de WBG. Het houdt toezicht op het financieel jaarverslag, de rapporten van de externe auditor en de financiële en inhoudelijke verslaggeving van Trust Funds. Het Jaarverslag van IAD geeft een kwalitatieve beoordeling van de belangrijkste thema's en trends. De rapportages zijn van goede kwaliteit en worden openbaar gemaakt.

Sinds het financiële jaar 2017 bezoekt IAD ook landenkantoren, om zo meer informatie op te doen over de werkwijze in deze landen en de interactie van de WBG met de cliënten.

Onderdeel	Score
Verhouding goedgekeurde begroting / ontvangen bijdragen	4
Liquiditeitspositie en/of solvabiliteitspositie	4
Interne auditfunctie	4
Kwaliteit rapportages	4
Samenhang tussen inhoudelijke en financiële rapportages	4
TOTAAL	4

Verandering sinds 2017: neutraal = →

4.8

Efficiëntie

Sinds 2013 heeft de WBG maatregelen aangenomen gericht op verhoogde inkomsten en lagere kosten. Zo werd in 2015 besloten dat de WBG zijn kosten vanaf 2018 zou moeten terugbrengen met structureel USD 400 miljoen. In een audit in 2018 concludeerde de *Internal Audit Vice-Presidency* (IAD) dat het management er in 2018 in is geslaagd zijn doel leidend tot de beoogde bezuiniging zijn behaald en dat een deel van de bespaarde kosten wordt aangewend voor strategische prioriteitsgebieden. Hiermee is een goede basis gelegd voor financiële duurzaamheid van de organisatie. De IAD waarschuwt er tegelijk wel voor dat verbeterde kostenefficiëntie niet ten koste mag gaan van effectiviteit van de WBG-operaties. De IAD zal in 2019 een onderzoek instellen naar de *WBG's Institutions' Framework to Support the Implementation of the Efficiency Agenda*.

Verdere efficiëntie-verbetering staat hoog op de agenda van de WBG, via onder meer het uitgangsprincipe van *Value for Money* (bij o.m. procurement-processen, en *Shared service* processen), en het gebruik van nieuwe technologieën in de activiteiten en werkprocessen van de WBG.

Bij onderhandelingen over kapitaalverhoging is overeengekomen dat WBG slechts verhoging van 1,1% van het salaris voor personeel van WBG voor financieel jaar 2019 doorvoert (lager dan inflatie) en dat in de financiële jaren 2020-2022 het salaris enkel op inflatie wordt gecorrigeerd. In 2019 is besloten dat voor 2020 geen salarisverhoging wordt toegekend aan senior management, en dat vanaf 2020 elke drie jaar een beoordeling plaatsvindt waarbij onder meer salarisontwikkelingen in de financiële en publieke sector worden geanalyseerd.

Onderdeel	Score
Verhouding programma-uitgaven/overhead	3
Kosteneffectiviteit programma's	3
Versobering salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden	3
TOTAAL	3

Als onderdeel van het akkoord over het kapitaalverhogingspakket is de methodologie voor het vaststellen van de salarissen binnen de Bank herzien, waarmee onder meer de structurele salariscroei meer dan gehalveerd wordt ten opzichte van het historisch gemiddelde van de Bank en de totale salariscroei de komende vier jaar wordt beperkt tot maximaal de hoogte van de inflatie.

Verandering sinds 2017: neutraal/positief

4.9

Integriteit en grensoverschrijdend gedrag

Het anti-corruptiebeleid van de Bank is gericht op corruptiebestrijding in klantlanden en binnen de interne organisatie. Het *Department for Corporate Integrity* (INT) is het meldpunt voor de gehele WBG. Hier kunnen anoniem klachten over mogelijke corruptie of niet-integer handelen van medewerkers worden ingediend (klokkenluidersregeling). INT onderzoekt deze aanklachten en legt de resultaten voor aan het *Office of Suspension and Debarment* (OSD), dat besluit over al dan niet opleggen van sancties. Tegen besluiten van OSD kan in beroep worden gegaan bij de *WBG Sanctions Board*, die sinds 2016 uit zeven externe leden bestaat. Daarnaast vormen auditrapporten één van de bronnen voor de beoordeling van rechtmatigheids- en doelmatigheidsrisico's. Functionarissen ontvangen duidelijke richtlijnen over hoe met corruptie om te gaan.

INT publiceert jaarlijks een rapport over de activiteiten in het afgelopen financiële jaar en verzorgt trainingen aan staf over corruptie- en fraudebestrijding. In het financiële jaar 2018 nam INT 68 nieuwe zaken in behandeling en bracht het 43 *Final Investigation Reports* uit (35 in 2017).

De Bank is voortrekker van de *International Corruption Hunters Alliance* (ICHA), waarin wereldwijd regeringen, openbaar aanklagers, en partners als bijvoorbeeld *Serious Fraud Office* (Verenigd Koninkrijk), OLAF (het Europese anti-corruptie bureau), het Europees parlement, de Verenigde Naties, het *Department of Justice* van de Verenigde Staten, OSO en Interpol, zijn verenigd. Deze alliantie richt zich op bestrijding van corruptie door middel van informatieuitwisseling en technologieontwikkeling.

Binnen de Wereldbank bestaan mechanismen waarbij klachten op het gebied van *Gender Based Violence* en *Sexual Exploitation, Abuse and Harassment* (SEAH) kunnen worden ingediend. Dit kan zowel op projectniveau (*Grievance Redress Mechanism*) als centraal via het *Grievance Redress System* en/of *Inspection Panel*. Nederland zet zich ervoor in, in lijn met het Nederlandse beleid ten aanzien van SEAH, samen met enkele gelijkgezinde landen om dit nog verder aan te scherpen. Ook wordt ingezet op tijdige en volledige rapportage van SEAH-incidenten en over de reactie door de Bank hierop.

Onderdeel	Score
Maatregelen rechtmatigheidsrisico's	4
Maatregelen doelmatigheidsrisico's	4
Beleid op grensoverschrijdend gedrag	3
Transparantie integriteitsschendingen	4
TOTAAL	4

Verandering sinds 2017: neutraal = →

5 Relevantie van de organisatie

5.1 Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten

1. Gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes

Relevant. De genderstrategie van de Wereldbankgroep is sterk geformuleerd en sluit goed aan op het Nederlandse genderbeleid. Het verminderen van *gender gaps* is de centrale doelstelling in de strategie. De Wereldbank verricht veel onderzoek naar de onderliggende oorzaken van *gender gaps*, en naar de interventies die kunnen bijdragen aan het verminderen of dichten van deze kloof (via de *Umbrella Facility for Gender Equality*). Daarnaast richt de Bank zich op het daadwerkelijk vertalen van deze bevindingen naar concrete acties in het werk van de Wereldbank. Concrete acties liggen onder meer op de terreinen van werkgelegenheid, onderwijs, (reproductieve) gezondheidszorg, bestrijding van geweld tegen vrouwen, en de inzet van mannen en jongens daarbij.

Het komt nu aan op de uitvoering van de strategie, waartoe de WBG voortgang heeft gemaakt en waar nodig en opportuun werkwijzen heeft aangepast. Zo is *gender* nu sterk verankerd binnen IDA met een aantal inhoudelijke *gender* doelstellingen (*targets*) gebaseerd op zogeheten *gender tags*. Projecten krijgen een *gender tag* als in de ontwerpfase een *gender analyse* is gedaan, en specifieke activiteiten op het gebied van *gender* of met een positief effect op *gender gaps* onderdeel van het project uitmaken en/of *gender* in het resultatenraamwerk is opgenomen. Het streven is dat 60% van de projecten een *gender tag* krijgen.

Eén van de uitdagingen voor de Bank is dat de vraag naar genderresultaten vanuit de klantlanden inconsistent is. Een andere uitdaging kan zijn dat projecten zonder *gender tag* nadelige gevolgen kunnen hebben voor vrouwen en meisjes. Volgens de Bank wordt dit ondervangen door de duurzaamheidstoets die altijd plaatsvindt in het kader van het *Social and development Framework*. Tot slot zou de Bank meer kwalitatieve indicatoren kunnen gebruiken om bijvoorbeeld resultaten op het terrein van (verandering in) werkomstandigheden te meten, en een meer inclusieve benadering kunnen hanteren (door bijvoorbeeld ook mannen te betrekken).

2. Investeren in stabiliteit en armoede

2.1 Onderwijs, werk en keuzevrijheid voor vrouwen en meisjes

Onderwijs

Zeer relevant. De Wereldbank is de grootste financier van onderwijsprogramma's in meer dan 80 ontwikkelingslanden: tussen 2008 en 2018 voor bijna USD 50 miljard. Daarnaast is de Bank trustfondshouder van enkele zeer grote fondsen inzake onderwijs, waaronder het *Global Partnership for Education*. Nederland is sinds de oprichting in 2002 de op één na grootste donator van dit fonds en is zeer tevreden met de manier waarop de Bank dit fonds beheert. Voor wat betreft zijn onderwijsprogramma's heeft de Bank een aantal aandachtsgebieden, waarvan de meeste aansluiten op de prioriteiten van Nederland. De Bank is niet alleen actief op het gebied van *Basic Education*, maar ook op *skills development*, onderwijs voor meisjes, *early childhood development*, nieuwe technologieën, hoger onderwijs. Op ieder thema worden niet alleen activiteiten uitgevoerd, maar wordt ook onderzoek uitgevoerd, waarvan de resultaten vaak leiden tot aanpassingen in het beleid van partners, ook bilaterale partners als Nederland. De Bank verricht tenslotte ook *baseline*-studies en resultaatmetingen op landenniveau. Dit zijn vrijwel zonder uitzondering goede studies waarmee donoren (waaronder Nederland) en

organisaties hun voordeel kunnen doen, en die zij kunnen inzetten voor hun eigen beleidsformulering.

De gerichtheid van de Bank op onder meer het verbeteren van de kwaliteit van nationale onderwijssystemen, inclusief uitvoerings- en managementcapaciteit en sluit aan op het Nederlandse OS-beleid ten aanzien van de onderwijssector. Nederland steunt de Wereldbank daarom op dit beleid.

In 2018 ging het toonaangevende World Development Report voor het eerst over onderwijs. De constatering dat er niet zozeer sprake is van een '*scholing crisis*' maar van een '*learning crisis*' heeft het beleid van Nederland en van andere donoren beïnvloed. Het *Human Capital Project* en de daaraan gekoppelde *Human Capital Index* zijn richtinggevend.

Voor wat betreft de toegang tot werk zet de Bank vooral in op *skills development*, vaak in samenwerking met VN-organisaties zoals de ILO.

Keuzevrijheid en verbeterde toegang tot anticonceptie

Relevant. De Bank is één van de belangrijkste financieringsbronnen voor de gezondheidssector in ontwikkelingslanden. Hierdoor is de Bank in samenwerkingsverbanden tussen donoren en nationale autoriteiten vaak invloedrijk. De Bank werkt op het gebied van *Reproductive, Maternal, Newborn, Child and Adolescent Health* samen met UNFPA, WHO, UNICEF, UNWOMEN, the Global Vaccine Alliance (GAVI) en het Global Fund for Malaria, Aids and Tuberculosis. De Bank heeft een grote invloed op resultaten op het gebied van SDG 3 Good Health and Wellbeing. Dit geldt onder meer voor het debat over *Universal Health Coverage*. Via de Global Financing Facility (GFF), gestart in 2015, levert de Bank ook op landenniveau een sterke bijdrage aan de implementatie van gezondheidsprogramma's. De GFF richt zich op het voor Nederland relevante terrein van SRGR en kenmerkt zich door een benadering waarbij sterk de nadruk ligt op prioritering vanuit landenperspectief, wetenschappelijke bewijsvoering en coördinatie van activiteiten van verschillende donoren. Medio 2019 is besloten om 9 landen toe te voegen aan het bestaande portfolio van 27 landen. Sinds januari 2019 draagt Nederland financieel bij aan de GFF en maakt ook formeel deel uit van besluitvormingsstructuren. De eerste ervaringen zijn positief en worden gekenmerkt door transparante besluitvorming op mondiaal niveau. Tegelijkertijd zijn er signalen dat de Bank haar coördinerende rol op landenniveau kan versterken en zijn er verbeteringen mogelijk ten aanzien van de inclusiviteit van besluitvorming op nationaal en mondiaal niveau. Ander punt van aandacht is de balans tussen uitgaven op het gebied van SRGR en uitgaven ten behoeve van de versterking van gezondheidssystemen in brede zin.

2.2. Voedselzekerheid en landbouwontwikkeling

Zeer relevant. De Bank is wereldwijd een grote speler op het gebied van landbouw, voedings- en voedselzekerheid en draagt hiermee bij aan de realisatie van SDG 2 en verschillende gerelateerde SDG's. Het beleid van de WBG op het gebied van voedselzekerheid en landbouwontwikkeling loopt geheel parallel aan dat van Nederland. De kern richt zich op voedingsuitkomsten, landbouwontwikkeling voor kleinschalige boerenbedrijven en de daaraan gekoppelde waardeketens en klimaat-slimme landbouw. Nieuwe accenten liggen op *Fragility, Conflict and Violence (FCV)* landen, jeugdwerkloosheid, voedselverliezen en nieuwe technologie. De portfolio omvat mid-2019 USD 20 miljard aan gecommiteerde middelen in 162 projecten. De jaarlijkse nieuwe committeringen variëren van USD 2,5-4,6 miljard. Het aandeel klimaatfinanciering daarin is toegenomen tot 50%. In het financiële jaar 2019-2020 lijkt binnen de landbouwactiviteiten 100% te gaan voldoen aan de criteria van

results-based gender targets om verschillen tussen mannen en vrouwen te verkleinen op een manier die specifiek en meetbaar is (het doel was 55%). Ca. 40 % van de projecten voldoet aan de criteria van directe voedingsrelevantie. Het grootste deel van de portfolio beslaat nog investeringsprojecten, waarbij doelen, resultaten en indicatoren voldoende specifiek gedefinieerd zijn en al met al miljoenen boeren en boerinnen bereiken. *Results-based financing* en *policy lending* maken ook deel uit van de portfolio.

Water

Zeer relevant. De WBG is – met een portefeuille van USD 35 miljard en een team van ongeveer 300 waterexperts – één van de belangrijkste investeerders en kenniscentra op het gebied van water en sanitatie wereldwijd. De WBG richt zich op het realiseren van de water-gerelateerde duurzame ontwikkelingsdoelen (onder meer SDG's 2, 6, 11 en 13) en investeert hiertoe in infrastructuur, instituties, capaciteitsopbouw en kennisontwikkeling. De WBG financiert grootschalige werken, en is ook een drijvende kracht achter sectorhervorming en –beleid. De WBG bevordert dat water duurzaam wordt gebruikt en beheerd en dat - daar waar sociale, economische en ecologische doelen met elkaar concurreren - weloverwogen *trade-offs* worden gemaakt. De WBG boekt goede resultaten op de diverse resultaatgebieden onder SDG 6. Ook zet de WBG zich in voor bewustmaking en systemisch betere beheersing van waterrisico's, met spraakmakende initiatieven en '*flagship reports*'. De WBG bouwt adaptatie aan klimaatverandering structureel in interventies in, en mitigatie van klimaatverandering waar opportuun. Nederland co-financiert binnen het Strategisch Partnerschap tussen de WBG en de Nederlandse overheid diverse waterprogramma's, en werkt nauw samen met de Bank op strategische initiatieven zoals Valuing Water. In focus- en partnerlanden ondersteunt Nederland overheden bij trilaterale samenwerking met de WBG. De WBG investeert dan in plannen die met Nederlandse steun zijn ontwikkeld, of in organisaties die met Nederlandse steun zijn versterkt; met wisselend succes. Informele afstemming werkt vaak goed; formele coördinatie soms minder. Het milieu effect rapportage instrumentarium (*environmental, social safeguards*) van de WBG blijft een referentie voor alle multilaterale ontwikkelingsbanken.

2.3 Rechtvaardige en vreedzame samenlevingen

Relevant. Bij de ontwikkeling en uitvoering van haar beleid besteedt de Bank steeds meer aandacht aan stabiliteit, veiligheid en rechtsorde.

Aangezien fragiliteit een substantiële belemmering vormt voor het verminderen van armoede en bevorderen van gedeelde welvaart (de zogenaamde *twin goals*), ontwikkelt de Bank een nieuwe, Bank-brede strategie voor *Fragility, Conflict and Violence (FCV)*. Het doel van de strategie is om de grondoorzaken van FCV te adresseren en veerkracht van gemeenschappen wereldwijd te vergroten. De WBG richt zich specifiek op vier aandachtsgebieden, die een duidelijke link hebben met het Nederlandse BHOS-beleid: (i) extra inzet op preventie; (ii) blijvende inzet tijdens conflictsituaties; (iii) hulp aan landen om uit situaties van fragiliteit te ontsnappen; en (iv) verzachting van impact op kwetsbare groepen (m.n. vluchtelingen en gastgemeenschappen).

In de (concept) FCV-notitie, die de basis legt voor de eind 2019 af te ronden strategie, worden diverse thematische prioriteiten genoemd die bij kunnen dragen aan rechtvaardige en vreedzame samenlevingen, zoals het versterken van legitieme, statelijke instituties, vernieuwen van het sociaal contract tussen burgers en de staat en bevorderen van gelijkheid en inclusiviteit. De notitie refereert in dit kader aan *Sustainable Development Goal (SDG) 16 – just, peaceful and inclusive societies* –

waar deze thema's aan raken. Het is echter nog niet duidelijk hoe de strategie bij gaat dragen aan een versterkte inzet op deze thema's.

Dat de inzet van de Bank in fragiele staten hoog op de agenda staat, blijkt ook uit de toegenomen actieve portefeuille voor FCV. Deze IDA-periode (IDA18) is de inzet in fragiele staten verdubbeld naar ruim USD 14 miljard ten opzichte van de afgelopen IDA-periode (IDA17) waar het om USD 7 miljard ging. Dat is een flinke stijging ten opzichte van eerdere jaren, maar nog steeds een relatief beperkt aandeel in de totaal uitstaande portefeuille.

Naast het relatief lage budget voor FCV, staat de Bank ook voor andere grote uitdagingen om beleidsmatig en institutioneel beter toegerust te worden voor het werken in *Fragile and Conflict Affected States* (FCAS). Zo blijft een kwalitatief en kwantitatief goede bezetting van de veldkantoren een grote uitdaging. Ook zullen procedures op het gebied van anti-corruptie, aanbestedingen en *environmental and social safeguards* moeten worden aangepast of versneld om sneller te kunnen reageren. Tot slot is wellicht de belangrijkste uitdaging om de inzet op FCV te integreren in de gehele Bank en structureel te maken. Nu is de inzet nog erg afhankelijk van individuen. Het is de bedoeling dat al deze elementen worden meegenomen in de nieuwe strategie

In 2018 lanceerden de Bank en de VN een eerste gezamenlijke studie over conflictpreventie (*Pathways for Peace*-rapport). De Bank werkt samen met de VN aan de implementatie van het rapport. Nederland benadrukt in de contacten met de WBG voortdurend de toegevoegde waarde van partnerschappen t.b.v. gezamenlijke analyses, strategieën en interventies, zowel met de VN, alsook met regionale organisaties, de private sector en het maatschappelijk middenveld en zowel op het niveau van hoofdkantoren als vooral ook op landenniveau.

Een ander aandachtspunt voor NL is het belang van conflictsensitiviteit. Conflictsensitief werken zou meer structureel toegepast moeten worden op de gehele Bank-portfolio en niet alleen in fragiele staten. Ook kan de Bank op dit gebied ambitieuzer zijn, door naast het voorkomen van conflict ook actief sociale cohesie en vrede te adresseren in interventies. Als belangrijke donor en gesprekspartner dringt Nederland hier dan ook op aan.

2.4 Opvang en bescherming in de regio

Relevant. Sinds enkele jaren is de Bank actief betrokken bij het verbeteren van opvang in de regio. De Bank stelt hiervoor nieuwe strategieën op (o.a. voor de MENA-regio) en zet daarnaast nieuwe middelen in via speciale 'refugee windows' in IDA 18 & IDA 19 en via de Globale Concessionele Leningen Faciliteit (GCF) die actief is in de regio's rond Syrië en Venezuela. Met de oprichting van de GCF geeft de bank middeninkomenslanden die grote aantallen vluchtelingen opvangen toegang tot concessionele leningen voor een verbeterde opvang in de regio. De Bank slaat op deze manier een brug tussen humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking en mobiliseert daarbij de broodnodige extra middelen om crisissituaties beheersbaar te maken. Nederland zit in de stuurgroep van GCF en heeft de afgelopen jaren EUR 20 mln bijgedragen aan GCF-middelen ten behoeve van concessionele leningen voor Libanon en Jordanië, en doneerde specifiek voor leningen aan Libanon nog eens 30 miljoen euro. Voor de Venezuela vluchtelingencrisis droeg NL in 2019 3 mln euro bij. Eind vorig jaar is NL, samen met een aantal andere donoren, een partnerschap aangegaan met UNICEF, UNHCR, ILO, IFC en de Wereldbank voor het verbeteren van opvang in de regio in acht landen, met een focus op onderwijs en werk. Voor de periode 2019-2022 is hiervoor EUR 500 mln beschikbaar waarvan waarschijnlijk circa USD 94 mln voor de WB, en USD 47 mln voor IFC beschikbaar zal zijn.

De autonome werkwijze en interne procedures en processen, vormen soms een uitdaging in het werken met de Wereldbank, evenals de nog relatief dunne bezetting in fragiele staten. Ook kunnen vluchtelingen en ontheemden nog beter integraal worden opgenomen in bredere programma's van de Bank. Ook zou het goed zijn als de Bank vaker het gesprek aangaat met de gastlanden over de situatie van vluchtelingen.

2.5 Noodhulp en humanitaire diplomatie

Beperkt relevant. De Bank neemt een aanjagende rol op zich om de samenhang tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vredesopbouw. De Bank ontwikkelt zelf instrumenten die humanitaire reacties verbinden aan preventie en paraatheid. Om toegang tot het *Crisis Response Window* te krijgen, moet de samenhang tussen deze terreinen inzichtelijk worden gemaakt. Ook test de Wereldbank een mechanisme om hongersnood te voorkomen. In het *Famine Action Mechanism* (FAM) wordt een vroege signalering gekoppeld aan (humanitaire) interventies op de korte termijn en langere termijn ontwikkelingsinterventies, met vooraf geïdentificeerde financieringsbronnen. De testfase van het FAM laat zien dat coördinatie en afstemming op bestaande plannen een uitdaging blijft voor de Wereldbank.

Naar aanleiding van de VN Humanitaire Top heeft de Bank het *Global Crisis Response Platform* opgericht, zodat vele ad hoc initiatieven en instrumenten van de Bank op het terrein van crisispreventie en –respons systematischer op elkaar aansluiten. Tenslotte heeft de Bank een '*standing invitation*' bij het VN *Inter Agency Standing Committee* (IASC).

In de uitvoering van de *Grand Bargain*, het initiatief om meer middelen te genereren voor mensen in ontwikkelingslanden, is de Wereldbank een belangrijke partner, met name op het gebied van vergroten van transparantie.

3. Duurzame en inclusieve groei wereldwijd

3.1 Internationale klimaatactie

Zeer relevant. De Wereldbankgroep speelt een belangrijke rol bij investeringen van ontwikkelingslanden in klimaatmitigatie en adaptatie. In 2018 leverde de WBG de grootste bijdrage van alle multilaterale ontwikkelingsbanken (MDBs) aan klimaatfinanciering (USD 21,3 miljard), was deze met afstand de grootste verstrekker van financiering voor adaptatieprojecten (USD 7,9 miljard) en mobiliseerde de WBG USD 15 miljard private klimaatfinanciering. Hiermee levert de WBG een onmisbare bijdrage aan SDG 13.

De Bank is *trustee* en een belangrijke uitvoerder van het *Green Climate Fund*, *Global Environment Facility* en de *Climate Investment Funds*. Daarmee speelt de bank een centrale rol in de multilaterale architectuur voor klimaatfinanciering

In zijn klimaatactieplan heeft de WBG zich eraan gecommitteerd om klimaat en ontwikkeling op een geïntegreerde manier te benaderen en het aandeel klimaatfinanciering in de portefeuille van de WBG te laten groeien naar 28% in 2020. De WBG heeft dit doel inmiddels bereikt. Voor de periode 2021-2025 streeft de WBG naar een verdere verhoging tot 35%. Dat betekent over de periode 2021-2025 een groei naar klimaatfinanciering van USD 200 miljard in totaal (USD 133

miljard via sterkere *mainstreaming* van klimaat in de hele Wereldbankgroep, waarvan USD 50 miljard voor adaptatie, en USD 67 miljard te mobiliseren private financiering).

Nederland heeft relatief veel invloed op het sectorale werk van de Wereldbank dat bepalend is voor klimaatadaptatie (water en klimaatslimme landbouw) en klimaatmitigatie (transitie naar duurzame energievoorziening). Als één van de grootste donoren van het energie trustfonds ESMAP (Energy Sector Management Assistant Program) draagt Nederland gericht bij aan de vergroening van de energieportefeuille van de WBG en de beleidsondersteuning die de WBG biedt aan ontwikkelingslanden op het gebied van koolstofarme ontwikkeling (toegang tot hernieuwbare energie en hervorming van fossiele brandstoffsubsidies).

De WBG speelt een belangrijke ondersteunende rol in internationale klimaatcoalities, zoals het *NDC Partnership* en de *Carbon Pricing Leadership Coalition*.

3.2 Private sector ontwikkeling

Zeer relevant. De Bank is wereldwijd een zeer relevante speler op het gebied van private sector ontwikkeling, voor een florerende en duurzaam opererende private sector en een effectief ondernemersklimaat. Daarmee draagt de Bank in belangrijke mate bij aan het bevorderen van inclusieve economische groei in ontwikkelingslanden (SDG-8), aan de aanpak van armoede (SDG-1) en het mondiaal partnerschap voor duurzame ontwikkeling (SDG-17) en verschillende andere gerelateerde SDG's. Het beleid van de WBG sluit daarmee naadloos aan bij dat van Nederland.

Ongeveer 38% van de IDA committeringen zijn gericht op het verbeteren van het investeringsklimaat in de armste landen. IDA werkt steeds meer samen met MIGA en IFC om private sector investeringen aan te trekken in landen met hoge investeringsrisico's. Een private sector loket binnen IDA maakt, in samenwerking met MIGA en IFC, investeren in private sectorprojecten in een risicovolle omgeving in de armste landen mogelijk.

Op handelsgebied is de WBG een cruciale partner, zowel op onderzoeksgebied als in de praktische uitvoering op landenniveau. Het Umbrella Fund for Trade is het grootste WBG programma voor analytisch werk op handelsvraagstukken. Tegen de achtergrond van het realiseren van de SDGs enerzijds en de Brexit en mondiale handelsspanningen anderzijds, is er behoefte aan empirisch onderbouwde argumenten over de voor- en nadelen van handel. Daarbij ligt de nadruk op de effecten van handel op armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling. Met Nederlandse steun aan het Trade Facilitation West Africa (TFWA) en Trade Facilitation Support Program (TFSP) voldoet Nederland tevens aan de verplichting om ontwikkelingslanden te ondersteunen bij de uitvoering van hun handelsfacilitatie-agenda, zoals afgesproken in de WTO Trade Facilitation Agreement, de zogenaamde Bali-overeenkomst, die in februari 2017 in werking is getreden. Als één van de grotere donoren draagt Nederland gericht bij aan de handelsagenda van de komende jaren met aandacht voor LDCs, inclusiviteit (jongeren, vrouwelijke en kleine handelaren), klimaat en effecten van nieuwe technologieën op handel, zoals bij e-commerce.

Nieuwe technologieën en digitalisering zijn prominente thema's van de WBG agenda de afgelopen jaren. In haar strategie combineert de Bank de kansen en bedreigingen van nieuwe en kritische technologieën. Inclusiviteit en impact op armoede zijn onderdeel van WBG-aanpak. Dit sluit nauw aan bij de Digitale Agenda

voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Nederland blijft echter het belang onderstrepen van aandacht voor ongelijkheid – ook in toegang tot technologie. De thematiek is dwarsdoorsnijdend en wordt breed binnen de WBG *gemainstreamd*. Daarbij wordt expliciet ingezet op Afrika met het *flagship*-initiatief, de *Digital Economy Moonshot for Africa 2030*. De WBG stelt zich een ambitieus doel, namelijk deelname van ieder individu, bedrijf en regering in Afrika aan de digitale economie in 2030. Belangrijkste middelen daarbij zijn het verstrekken van een digitale infrastructuur, vaardigheden, digitale platforms, digitale financiële diensten en digitaal ondernemerschap. Voor Nederland is het van belang dat de WBG voldoende aandacht heeft voor *leaving no one behind* en samenwerking met de private sector.

Ten behoeve van het MKB in ontwikkelingslanden is Nederland actief in *financial inclusion* en *access to finance* initiatieven van de Bank. Met een bijdrage van USD 25 miljoen is Nederland de grootste donator van het *Financial Inclusion Support Framework* (FISF) programma. Andere donator is de *Bill and Melinda Gates Foundation*. Voorts is Nederland de grootste donator van het *Financial Sector Reform & Strengthening Initiative* (FIRST), waarbij IMF uitvoerder is naast de WBG.

	Rollen van de organisatie*		
	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief
Gendergelijkheid	3	3	4
Onderwijs	4	4	4
Werk	4	3	4
Voedselzekerheid	4	4	3
Water	4	3	4
Rechtvaardige en Vreedzame samenlevingen	4	2	3
Opvang in de regio	3	3	3
Noodhulp en humanitaire diplomatie	3	3	2
Klimaat	4	3	4
Private sector Ontwikkeling	4	3	4

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4

* Toelichting rollen (alleen beoordelen voor zover relevant):

- Uitvoerend: als uitvoerder van projecten / programma's (al of niet door NL gefinancierd);
- Coördinerend: als systeemorganisatie die een bredere coördinerende rol speelt op haar werkterrein;
- Normatief: naast normstellend omvat deze rol ook beleidsadvisering en een mogelijke rol als agenda bepalende organisatie.

5.2 Overige relevantie

Internationale relevantie en samenwerking ontwikkelingsbeleid

De Wereldbank blijft de belangrijkste en grootste speler op het gebied van ontwikkeling en is daarmee onmisbaar voor de uitvoering van het BHOS-beleid in

Nederland. Met een wereldwijd landennetwerk en omvangrijke middelen speelt de Bank een leidende rol in het internationale ontwikkelingslandschap. Dit vertaalt zich in zowel de beleidsdialoog met ontwikkelingslanden als op het gebied van kennisontwikkeling. Ook werkt de Bank nauw samen met andere Internationale Financiële Instellingen als het aankomt op co-financiering, harmonisatie van standaarden (additionaliteit, *blended finance principles*) en beleid (o.a. schuldhoudbaarheid: IMF-Wereldbank Multipronged Approach).

De landenspecifieke benadering van de Bank en samenwerking met andere organisaties kan nog verder versterkt worden. Daarbij is het van belang dat de samenwerking en afstemming tussen de Bank en de VN, niet alleen tussen de hoofdsteden, maar juist ook in het veld wordt geoptimaliseerd. De nieuwe president Malpass zet hier ook op in.

Domestic resource mobilisation

De Wereldbank is nauw betrokken bij de *financing for development* agenda ter uitvoering van de SDG's. De Wereldbank heeft met name op het gebied van *domestic resource mobilisation* samen met IMF een voortrekkersrol, onder meer door actieve betrokkenheid bij het *Addis Tax Initiative*. Door handel en duurzame investeringen te koppelen aan een beter belastingbeleid en belastinginning, worden landen in staat gesteld om zelf meer bij te dragen aan hun ontwikkeling. Daarmee kunnen ze sociale voorzieningen verbeteren en stappen zetten in de armoedebestrijding. Nederland steunt sinds 2018 het Global Tax Program dat sterk is gericht op de Nederlandse focusregio's en dat landen helpt om tot betere belastingssystemen te komen.

	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief
Domestic resource mobilisation	4	4	4

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4